

Regionalna geografija Afrike

13.

Federalna Republika Nigerija

Površina: 923 768 km²

Broj stanovnika: 181 mil. (procjena za 2015.)

BDP *per capita*: oko 6400 USD

Glavni grad: Abuja

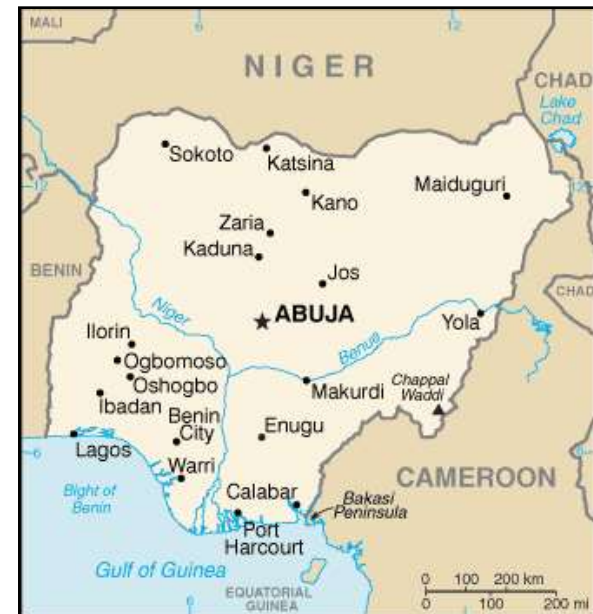
Geografski položaj

- Zapadna Afrika, uz Gvinejski zaljev; graniči s Nigerom na sjeveru, Čadom i Kamerunom na istoku i s Beninom na zapadu.
- Prema državnom uređenju je federalna republika; podijeljena je na 36 federalnih jedinica + teritorij glavnog grada Abuje.
- Broj federalnih država više je puta povećavan kako bi se udovoljilo interesima mnogobrojnih plemena i naroda.

Administrativna podjela Nigerije

Izvor: <http://www.digiatlas.com/mapas/ang/map-of-nigeria.html>

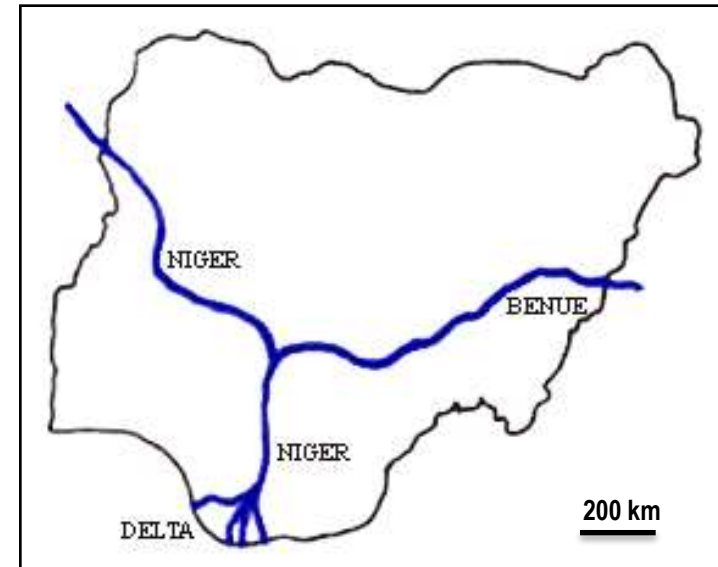

Izvor:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mo.html>

Prirodno-geografska osnova

- Rijeke Niger i Benue dijele zemlju na tri cjeline: sjever, zapad i istok.
- Sjeverna Nigerija površinom je najveće područje; u njezin sastav ulazi i ravnjak Jos (do 1500 m nadmorske visine). Sjeveru pripadaju i gornji dijelovi toka Nigera i Benue.
- Krajnji sjever obuhvaća polupustinjski prostor Sahela sa znatnim utjecajem klimatskih prilika iz susjednog prostora Sahare (*harmatan*).

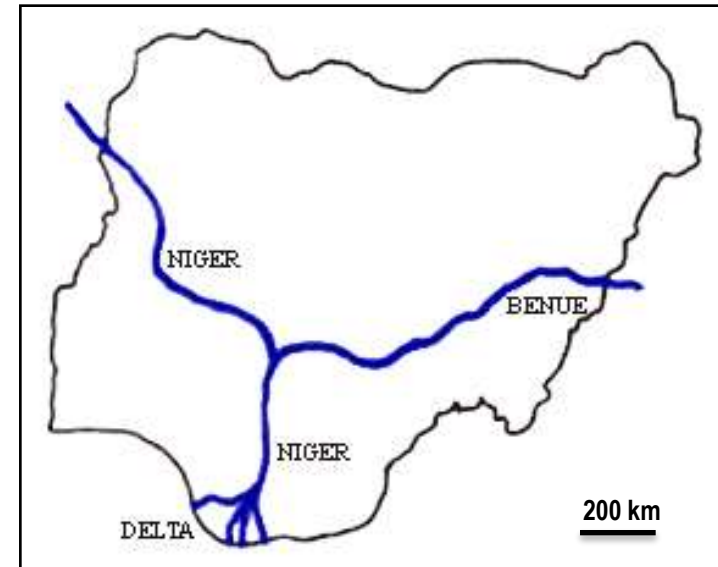

Rijeke Niger i Benue dijele Nigeriju
na tri geografske cjeline

Izvor: www.lahistoriaconmapas.com

Prirodno-geografska osnova

- Tok rijeke Niger dijeli južni dio zemlje na dva dijela: istočni i zapadni; nizak, zaravnjen prostor. Na krajnjem istoku zemlje nalaze se ogranci Kamerunskog gorja.
- U geološkoj građi prevladavaju pretkambrijske stijene, dok se u rubnim područjima nalaze kredni i tercijarni sedimenti. U riječnim dolinama ima mlađih aluvijalnih naslaga.

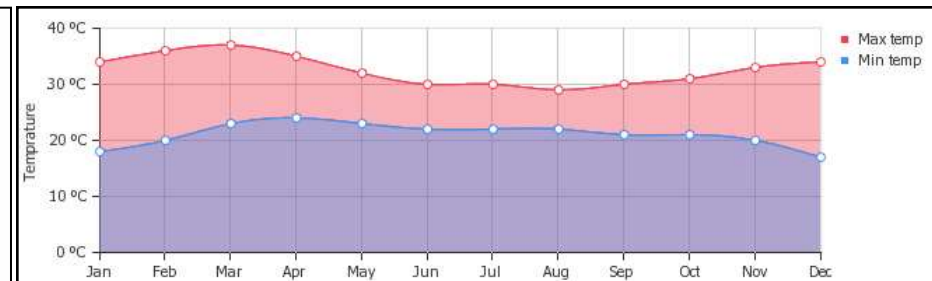
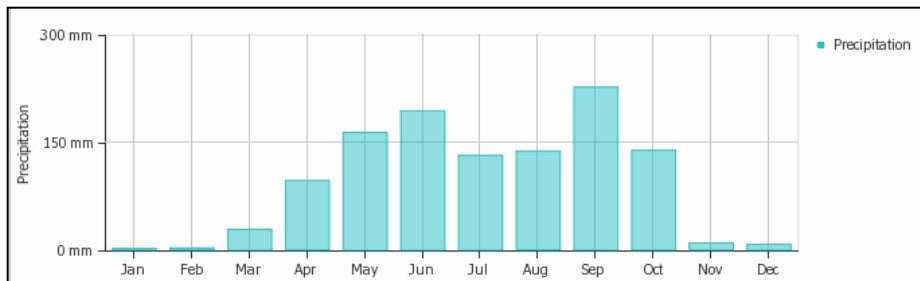

Rijeke Niger i Benue dijele Nigeriju na tri geografske cjeline

Izvor: www.lahistoriaconmapas.com

Klima

- Prašumska klima uz obalu Gvinejskog zaljeva (Af tip po Köppenu); postupan prijelaz do polupustinjskog prostora Sahela na sjeveru (BSh).
- U južnom dijelu zemlje kišno razdoblje traje od ožujka do studenog; istočna polovica je kišnija od zapadne (3 000 mm prema 1 800 mm).
- Na sjeveru Nigerije kišno razdoblje traje od travnja do listopada (Kano 800 mm).

Godišnji hod količine oborina i temperature u Abuji

Stanovništvo

- Nigerija je najmnogoljudnija zemlja Afrike; 181 mil. st; 194 st./km²
- Godišnja stopa porasta broja stanovnika: 2,5 %; natalitet 3,8 %, mortalitet 1,3 %.
- 1963. 56 mil. st., 1980. 81 mil. st., 1990. 110 mil. st., 2001. 126 mil. st. 2004. 134 mil. st.; 2015. 181 mil. st.
- Dobna struktura:
 - 0 do 14 g. 43 %;
 - 15 do 64 g. 54 %;
 - >65 g. 3 %
- Očekivano trajanje života pri rođenju: 54 godina za žene i 52 godine muškarce.
- Broj osoba s HIV/AIDS-om: 3,4 milijuna (2014.)

Etnička i religijska struktura

- Više od 250 različitih etničkih skupina.
- Fulani i Hausa 29 % (uglavnom na sjeveru); Yoruba 21 % (zapad); Ibo ili Igbo 18 % (istok); Ijaw 10 %; Kanuri 4 %; Ibibio 3,5 %; Tiv 2,5 %.
- Religijska struktura: muslimani 50 %, kršćani 40 %, urođenička vjerovanja 10 %. Sjeverni dio zemlje gotovo je u potpunosti muslimanski.
- Gradovi: Lagos 13,1 mil. st., Kano 3,5 mil. st., Ibadan 3,16 mil. st., Abuja 2,44 mil. st. Postoji više od 20 gradova s više od 250 000 st. U gradovima živi 48 % st.
- Godine 1991. glavni grad postao je Abuja u središnjem dijelu zemlje, do tada glavni grad Lagos.

Geografska raspodjela etničkih skupina u Nigeriji

Izvor: <https://en.wikipedia.org/wiki/Nigeria>

Gospodarstvo

- Gospodarstvo temeljeno na velikim rezervama nafte i zemnog plina.
- Ograničavajući čimbenici: politička nestabilnost, korupcija, neprimjerena infrastruktura.
- Od 2008. provode se intenzivne gospodarske reforme s ciljem stvaranja raznolike ekonomije uz ulaganja znatnih sredstava u izgradnju prometne infrastrukture; pad udjela zaposlenih.
- BDP: 1100 mlrd. USD (2015.)
- *Per capita*: 6400 USD (2015.)
- Stopa rasta BDP-a (2015.): 4 %; 2014. 6,3 %
- Struktura BDP-a po sektorima (2015.): I. 20,3 %; II. 23,6 %; III. 56,1 %
- Struktura radne snage po sektorima:
 - I. 70 %
 - II. 10 %
 - III. 20 %
- 70 % stanovništva ispod granice siromaštva.

- *Ratarstvo*: prevladavaju mali posjedi, uglavnom uzgoj za vlastite potrebe; od 1950-ih počinje se s plantažnim uzgojem (uljevita palma, kikiriki, kakao).
- Najvažniji proizvod je kasava 33 mil. t., uzgaja se još i šećerna trska, riža kukuruz, povrće.
- Oko 1/3 površine zemlje pogodna je za obradu, ali se pod stalnim usjevima nalazi manje od 3 % zemlje.
- *Stočarstvo*: 26 milijuna koza, 20 milijuna goveda i oko 21 milijun ovaca
- U ukupnom BDP-u poljoprivreda sudjeluje s 20,3 %.

Industrija i rudarstvo

- Temelj ukupnog nigerijskog gospodarstva je proizvodnja nafte.
- Prihodi od nafte čine 95 % vrijednosti u međunarodnoj razmjeni i 80 % proračunskih prihoda.
- Nigerijska nafta ima malu koncentraciju sumpora – važno za tržište EU i SAD.
- Osim nafte, značajan je i prirodni plin s godišnjom proizvodnjom većom od 15 mlrd. m³.
- Od ostalih ruda na ravnjaku Jos vade se kositar i kolumbit, dok u malim količinama ima i ugljena, kamene soli i željezne rude.

- U industrijskoj proizvodnji dominiraju male obrtničke radionice koje proizvode tradicionalne proizvode (obuća, odjeća, keramika), a u novije vrijeme proizvodi se i građevinski materijal, različite vrste pića i sl.
- 1970-ih na jugu zemlje počinje jaka industrijalizacija: rafinerije nafte, petrokemijska, prehrambena, tekstilna, farmaceutska i automobilska industrija, proizvodnja guma, cigareta, papira i sl.
- Industrijska proizvodnja ne prati razvoj rudarstva; velik dio industrijske robe mora se uvoziti.
- Rudarstvo i industrija sudjeluju s 23,6 % u ukupnom BDP-u.

Trgovina

- Vrijednost uvoza (2015.) 48,41 mlrd. USD; izvoz 50,74 mlrd. USD.
- Glavni trgovinski partneri: SAD, zemlje EU, Kanada, Brazil, Kina, Indija.
- Uvozi automobile, strojeve i hranu, izvozi naftu i zemni plin.
- Iako je platna bilanca pozitivna, njezinu stabilnost narušava vanjski dug (oko 20 mlrd. USD ili 1,8 % BDP-a; Hrvatska oko 74 % BDP-a).

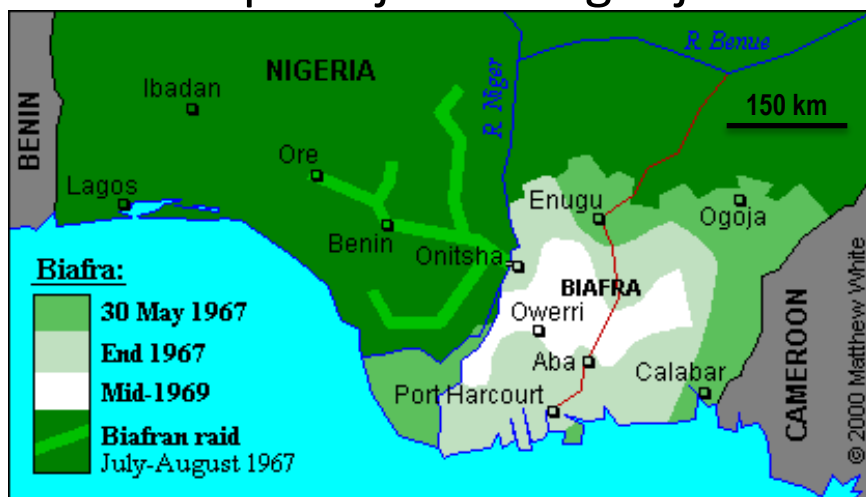
Promet

- Nigerija prometno ovisi o cestovnoj mreži: oko 200 000 km cesta od čega 1/3 ima neku vrstu podloge. Tijekom 1970-ih i 1980-ih izgrađene su autoceste koje povezuju Lagos s Ibadanom i Benin Cityjem.
- Nigerija ima i oko 3800 km željezničkih pruga kojima je važnost opala nakon izgradnje autocesta.
- Za gospodarski razvoj važne su i luke: Lagos, Port Hartcourt, Calabri, Bonny. Obala je lagunskog tipa, niska i obrasla mangrovima, a more je uz obalu plitko, tako da je izgradnja luka otežana pa je potrebno ulagati znatna sredstva u njihovo održavanje.
- Tercijarni sektor sudjeluje s 56,1 % u ukupnoj vrijednosti BDP-a.

Povijesno-geografski razvoj

- Prije europske kolonizacije lokalna plemena imala su svoje države.
- Narod **Hausa** imao je državu od 8. do 11. st. Narod **Kanuri** u 8. st. na SI ima državu **Kanem**; na SZ nalazila se država **Nupe** dok su na jugu bile velike države **Benin** i **Yoruba** u 10. i 11. stoljeću.
- Prvi od Europljana dolaze Portugalci; osnivaju Lagos
- Godine 1861. Britanci preuzimaju Lagos; stvoreni su **Protektorat Južne** i **Protektorat Sjeverne Nigerije**; protektorati su ujedinjeni 1914. nakon izgradnje željeznice Lagos – Kano (1912.)
- Od 1946. Nigerija je federalno uređena; nezavisnost je stekla 1960.

- Nakon stjecanja nezavisnosti započeli su unutrašnji sukobi koji su kulminirali 1967. kada je započeo građanski rat.
- Pripadnici naroda **Ibo** iz istočne Nigerije, nezadovoljni svojim položajem unutar države, proglasili su nezavisnu **Republiku Biafru**. Rat je trajao do siječnja 1970. kada se službeno predala vlada Biafre. Posljedica ratnih sukoba bila je glad od koje je tijekom i neposredno nakon rata umrlo oko milijun ljudi.
- Od građanskog rata do 1999. učestali su državni udari; 1993. – 1998. diktator **Sani Abacha**; 1999. **Olusengun Obasanjo** – prvi demokratski izabran predsjednik Nigerije.

Položaj Biafre unutar Nigerije

Izvor: <http://users.erols.com/mwhite28/biafra.htm>

Zastava Biafre

Izvor: <https://en.wikipedia.org/wiki/Biafra>

- Izbori 2003. i 2007. protekli su uz puno nepravilnosti i nasilja; izbori 2011. i 2015. sa znatno manje nepravilnosti.
- Napredak zemlje otežavaju unutrašnji sukobi između kršćana i muslimana u središnjem dijelu zemlje.
- Boko Haram – teroristička islamistička skupina; sjeverna Nigerija; najveća prijetnja sigurnosti zemlje.
- Prelijevanje sukoba na regiju; Boko Haram prelazi u Kamerun i Čad.
- U ožujku 2015. Boko Haram obznanio je svoju povezanost s Islamskom državom (IS).

Teritorij pod nadzorom Boko Harama u siječnju 2015.

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Boko_Haram

